



การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Distance Education Management via Satellite of Teachers in Small-sized School Under  
Pathumthani Primary Educational Service Area Office 2

วนิดา แสงจันทร์

พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์

सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Wanida Sangchan

Pongsak Phetsatit

Sanit Sirivisitkul

Master of Public Administration Program in Public and private Management

Faculty of Political Science North Bangkok University

Email: wanida.sang@northbkk.ac.th

วันที่รับบทความ: 1 กันยายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 15 กันยายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 16 กันยายน 2567

Received: September 1, 2024; Revised: September 15, 2024; Accepted: September 16, 2024

## บทคัดย่อ

สำหรับประเทศกำลังพัฒนาการสร้างมาตรฐานทางการศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนับว่าเป็นทางออกที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการสร้างมาตรฐานและความเสมอภาคในการจัดการศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบความแตกต่างในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดไม่แตกต่างกัน

**คำสำคัญ :** การจัดการศึกษา; การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม; โรงเรียนขนาดเล็ก

## Abstract

For developing countries, standardizing education was important. Distance education via satellite was important solution to create standards and equality in education provision. This objective of this research was to study the conditions and compare the differences in distance education management via satellite of teacher in small-sized school under Pathumthani primary educational service area office 2, categorized by personal factors. The sample consisted of 90 teachers from small-sized school in Pathumthani primary educational service area office 2. The research instrument used was a questionnaire. The statistical methods employed included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The findings revealed that, overall, distance education management via satellite of teacher in small-sized school under Pathumthani primary educational service area office 2 was at a high level. When broken down into specific aspects, the highest mean score was in the context of satellite-based distance education management, while the lowest mean score was in the process of satellite-based distance education management. The hypothesis testing indicated that differences in personal factors did not significantly affect teachers' opinions on distance education management via satellite of teacher in small-sized school under Pathumthani primary educational service area office 2.

**Keywords:** Education Management; Distance Education Via Satellite; Teacher in Small-Sized School

## บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนและเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลและสังคมในยุคปัจจุบันที่การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามในพื้นที่ห่างไกลเผชิญปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและการเข้าถึงการศึกษาในหลายพื้นที่ห่างไกลมีการขาดแคลนครูที่มีคุณภาพและการศึกษาในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังขาดแคลนทรัพยากรการศึกษา เช่น หนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียนรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ (World Bank, 2018) ดังนั้นการใช้เทคโนโลยี เช่น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จะสามารถช่วยให้เด็กในพื้นที่ห่างไกลเข้าถึงการศึกษาได้ โดยการลงทุนในอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ (UNESCO, 2021) ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คน

เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตสินค้า ทำให้สามารถสร้างตลาดและมูลค่าให้กับสินค้านั้นได้อย่างมหาศาล และเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ทั้งในระดับผู้เรียน ระดับครู/อาจารย์ผู้สอน และในระดับสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2562) มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกคน และสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาอย่างทั่วถึงรวมถึงการศึกษาทางไกลและการใช้เทคโนโลยี โดยในมาตรา 7 ระบุว่าการศึกษาในระดับต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด และต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้ทันสมัย รวมถึงการศึกษาทางไกลและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และมาตรา 8 สนับสนุนการศึกษาให้เข้าถึงได้สำหรับเด็กในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) จากทั้งหมดจะสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระดับประถมศึกษามีความสำคัญในการเพิ่มโอกาสการศึกษาให้กับเด็กในพื้นที่ห่างไกล และมีพระราชบัญญัติหลายฉบับที่สนับสนุนและควบคุมการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา กฎหมายเหล่านี้ช่วยสร้างกรอบการทำงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาทางไกล รวมถึงการรับรองว่าเด็กทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียม

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาลดช่องว่างและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ประกอบกับสภาพปัญหาและข้อจำกัดที่คล้ายคลึงกันในโรงเรียนขนาดเล็กคือ ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูต้องปฏิบัติงานอื่นนอกเหนืองานสอน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มตามหลักสูตรและเต็มเวลาอีกทั้งความไม่พร้อมในด้านงบประมาณ จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและด้านการจัดการเรียนการสอน โดยสะท้อนผลจากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ปรากฏว่าในการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ผ่านมา นั้น ยังมีโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (National Test: NT) อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าแนวโน้มโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราการเกิดของประชากรลดลง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถจัดสรรอัตรากำลังครูเพิ่มให้กับโรงเรียนขนาดเล็กได้เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ และมาตรการจำกัดกำลังคนภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ดำเนินการส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อแก้ปัญหาการขาด

แคลนครูในพื้นที่โรงเรียนห่างไกล เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่ในช่วงวัยที่ต้องได้รับการศึกษาทุกคน ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตระหนักถึงปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูต้องปฏิบัติงานอื่นนอกเหนืองานสอน ทำให้มีการส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ประชากรวัยเรียนในสังกัดอย่างเท่าเทียม อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานที่ผ่านมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการนำเอาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้อย่างต่อเนื่อง แต่ยังขาดการประเมินผล ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการประเมินโครงการ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

### สมมติฐานในการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่แตกต่างกัน

### ทบทวนวรรณกรรม

#### 1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและสร้างความเสมอภาคในการศึกษา โดยมุ่งเน้นการนำการศึกษาไปสู่พื้นที่ชนบทและห่างไกลความเจริญทั่วประเทศ

การศึกษานี้ใช้เทคโนโลยีการถ่ายทอดสัญญาณการเรียนการสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวล (โรงเรียนต้นทาง) ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ปลายทาง ผ่านการถ่ายทอดสดตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งช่วยให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง (Interactive Communication) ผ่านระบบประชุมทางไกลทางโทรทัศน์ (TV Conference) โดยที่โรงเรียนปลายทางสามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงจากโรงเรียนต้นทาง ขณะที่โรงเรียนต้นทางจะสามารถได้ยินเสียงจากโรงเรียนปลายทาง และมีการโต้ตอบได้เมื่อมีการสอบถามหรือขอคำแนะนำ ในปัจจุบัน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีการแพร่ภาพการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาผ่าน 12 ช่อง รวมถึงช่องการอาชีพและช่องรายการนานาชาติอีก 3 ช่อง รวมเป็น 15 ช่อง การออกอากาศดำเนินการจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น โรงเรียนวังไกลกังวล วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล โดยสามารถรับชมผ่านจานดาวเทียม Ku Band ในระบบ DTH (Direct To Home) การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนี้ได้สร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว นับเป็นการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างอรรถประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเติบโตของประเทศ (ชนกพร ตุ่มทอง, 2559)

## 2. แนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP Model

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอแนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP (Context, Input, Process, Product) ในปี 1971 ซึ่งเป็นการประเมินผลที่ครอบคลุมทุกด้านของโครงการ โดยการประเมินจะพิจารณาถึงบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ด้านบริบท (Context) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ เช่น บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง รวมถึงแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ

ปัจจัยนำเข้า (Input) มุ่งเน้นการค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่เป็นปัจจัยนำเข้า เช่น บุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และศักยภาพการบริหารงาน ซึ่งสามารถจำแนกออกไปเป็นรายละเอียด เช่น บุคคลอาจพิจารณาจากเพศ อายุ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะ คติ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่และลักษณะกระบวนการกลุ่ม

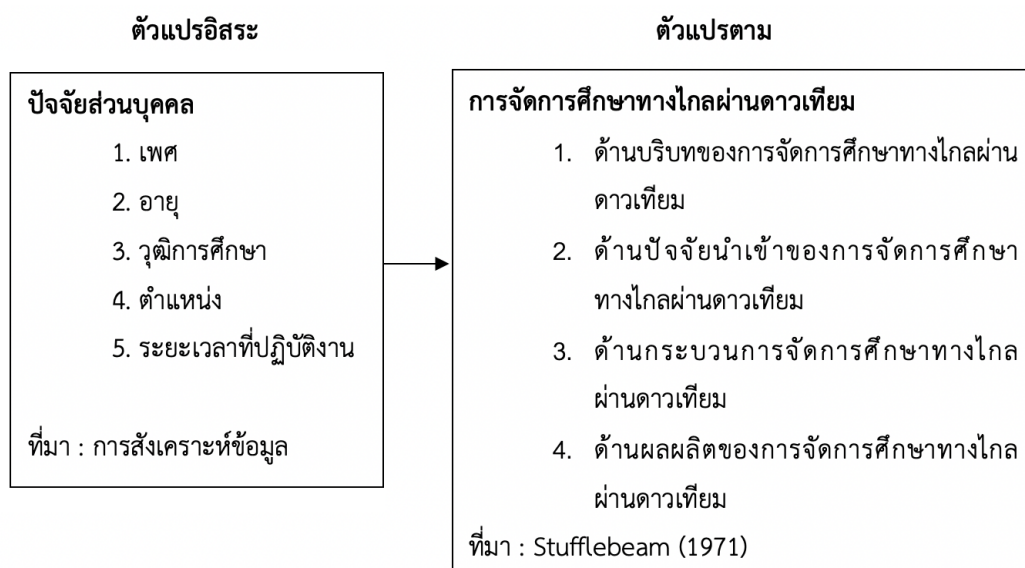
ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการศึกษาว่ากระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยการค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการ เพื่อประเมินว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านผลผลิต (Product) เป็นการศึกษาตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่ได้รับ โดยนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสิน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานนั้นอาจกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้

การใช้รูปแบบการประเมินการประเมินผลแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ช่วยให้การประเมินโครงการมีความครอบคลุมและเป็นระบบ โดยสามารถวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานและผลลัพธ์ของโครงการได้อย่างละเอียดและมีประสิทธิภาพ (Stufflebeam, 1971)

### กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยใช้แนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) มาประยุกต์ใช้ เนื่องจากแนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP Model เป็นวิธีการประเมินที่ครอบคลุมในทุกมิติที่สำคัญ และเป็นส่วนช่วยให้การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้นำแนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP Model มาเขียนกรอบแนวคิดในการการวิจัยได้ ดังนี้



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

### วิธีการดำเนินงานวิจัย

#### 1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 110 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, เมษายน 2567) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 โรง จำนวนครู 90 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V., & D.W.

Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากไม่ใส่กลับ จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และได้ผลคะแนน IOC = 0.967 นอกจากนี้ยังนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยงของข้อคำถาม โดยเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวัดความสอดคล้องภายใน โดยการหาค่า Cronbach's Alpha) ได้ค่า Reliability of Alpha = 0.933

### เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายตามลำดับคะแนนประเมินความคิดเห็นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยตามเกณฑ์ของเบสท์และคาห์น (Best & Kahn, 2006) ดังนี้

|                             |                                              |
|-----------------------------|----------------------------------------------|
| ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 | มีผลประเมินการจัดการศึกษาฯ ในระดับมากที่สุด  |
| ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 | มีผลประเมินการจัดการศึกษาฯ ในระดับมาก        |
| ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 | มีผลประเมินการจัดการศึกษาฯ ในระดับปานกลาง    |
| ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 | มีผลประเมินการจัดการศึกษาฯ ในระดับน้อย       |
| ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 | มีผลประเมินการจัดการศึกษาฯ ในระดับน้อยที่สุด |

## 3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ ซึ่งสถิติที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

### 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD.)

1.2 การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD.)

### 2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบปัจจัย

2.1 ตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และวุฒิการศึกษา ผู้วิจัยใช้การทดสอบ t-test (Independent t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ตำแหน่ง และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้สถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยวิธีทดสอบ Least-Significant Different (LSD)

### ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สรุปผลได้ ดังนี้

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 52.2 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 47.8 เป็นเพศชาย โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 54.4 มีอายุระหว่าง 22 – 33 ปี รองลงมาคืออายุ 34 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4 และตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.2 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.8 และระดับปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.2 ตำแหน่งส่วนใหญ่ เป็นครูผู้ช่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมา เป็นครู คศ.1 คิดเป็นร้อยละ 26.7 ครู คศ.2 คิดเป็นร้อยละ 17.8 ครูอัตราจ้าง คิดเป็นร้อยละ 15.6 และครู คศ.3 คิดเป็นร้อยละ 3.2 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 1 – 9 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมา มีระยะเวลาปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.6 ระยะเวลา 10 – 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.1 และ ระยะเวลา 20 ปีขึ้นไปน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

### 1. การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวม

| การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม                       | $\bar{X}$ | SD.  | ระดับ<br>ความคิดเห็น |
|--------------------------------------------------------|-----------|------|----------------------|
| 1. ด้านบริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม        | 4.745     | .574 | มาก                  |
| 2. ด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม | 4.189     | .737 | มาก                  |
| 3. ด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม          | 4.056     | .853 | มาก                  |
| 4. ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม       | 4.339     | .557 | มาก                  |
| รวม                                                    | 4.243     | .560 | มาก                  |

จากตารางที่ 1 ภาพรวมของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้วยการนำรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model มาประยุกต์ใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.243 , SD. = 0.560) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.745, SD. = 0.574) รองลงมาคือด้านผลผลิตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก

( $\bar{X}$  = 4.339, SD. = 0.557) ด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.189, SD. = 0.737) และต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.056, SD. = 0.853)

## 2. การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลรวม การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

| การจัดการศึกษา<br>ทางไกลผ่านดาวเทียม | เพศ   |      | อายุ  |      | วุฒิการศึกษา |      | ตำแหน่ง |      | ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน |      |
|--------------------------------------|-------|------|-------|------|--------------|------|---------|------|-----------------------|------|
|                                      | t/F   | P-   | t/F   | P-   | t/F          | P-   | t/F     | P-   | t/F                   | P-   |
|                                      | value |      | value |      | value        |      | value   |      | value                 |      |
| 1. ด้านบริบท                         | 1.038 | .302 | 1.290 | .280 | -1.422       | .158 | 1.261   | .292 | 1.030                 | .383 |
| 2. ด้านปัจจัยนำเข้า                  | .617  | .539 | 1.027 | .362 | -.588        | .558 | .771    | .547 | 1.504                 | .219 |
| 3. ด้านกระบวนการ                     | .694  | .490 | 1.177 | .313 | .455         | .650 | 1.339   | .262 | .580                  | .630 |
| 4. ด้านผลผลิต                        | 1.206 | .231 | 2.468 | .091 | -.878        | .383 | 2.367   | .059 | 1.205                 | .313 |
| ภาพรวม                               | 1.002 | .319 | 1.914 | .154 | -.560        | .577 | 1.767   | .143 | 1.481                 | .225 |

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีผลการประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้งในภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

## สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยจะพบว่าการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีผลการศึกษาที่วิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายผล เป็นลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับหนึ่ง คือ ด้านบริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อันดับที่สอง คือ ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อันดับสาม คือ ด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลการศึกษได้ ดังนี้ต่อไปนี้

ด้านบริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการสนับสนุนให้ครูจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นอย่างดี โดยมีการกำหนดนโยบายของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ครูสามารถนำการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพชรไพลิน สอนทิพย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ในด้านบริบทมีคะแนนประเมินสูงที่สุด เนื่องจากมีความสอดคล้องกับนโยบายเพื่อแก้ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จึงอาจกล่าวได้ว่า บริบทของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม คือ การวางแผนนโยบายและแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อให้มาตรฐานในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สามารถแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นและครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอกได้จริง ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังสนา อินทิม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่าการประเมินด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก โดยการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ผลผลิตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 คือ การปัญหาทางด้านการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ทั้งปัญหาครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวิชาเอกได้จริง และปัญหาด้านการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของนักเรียน

ด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากจากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการสนับสนุนให้เกิดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากรในโรงเรียนให้เพียงพอ และมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเชี่ยวชาญ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีความพร้อมต่อการนำไปใช้งาน นอกจากนี้ยังมีการวางแผนการบริหารงบประมาณในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไว้เป็นอย่างดีและเพียงพออีกด้วย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร เขยสาคร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ

โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก คู่มือมีความเหมาะสม อุปกรณ์การศึกษา ระบบการถ่ายทอดสัญญาณดาวเทียม และการฝึกอบรมครู และการจัดเตรียมทรัพยากรเป็นไปตามแผนที่วางไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม คือ สิ่งที่ทำให้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณ

ด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการจัดกระบวนการจัดการศึกษา โดยมีการวางแผนจัดตารางสอนของโรงเรียนให้ตรงกับโรงเรียนต้นทางที่แพร่ภาพ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดไว้ให้มีการทำสรุปผลการจัดการเรียนการสอน และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณา เครือคนโท (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการขยายผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ภาพรวมด้านกระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก ครูโรงเรียนขนาดเล็กสามารถจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีการเตรียมความพร้อมก่อนทำการสอนโดยสามารถให้คำแนะนำเพิ่มเติมกำกับดูแลนักเรียนตลอดเวลาการจัดการเรียนการสอนได้ และสามารถตอบคำถามในเนื้อหาสาระที่นักเรียนไม่เข้าใจได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม คือ การเตรียมความพร้อมของครูก่อนจัดการศึกษา โดยต้องมีการวางแผนการสอนให้ตรงกับโรงเรียนต้นทาง มีการประเมินผลการศึกษา และต้องนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในช่วงวัยที่ต้องได้รับการศึกษาทุกคนในประเทศ ได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงต้องเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพ ทำให้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการจัดอบรมพัฒนาครูที่ใช้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ ทำให้เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ไม่มีผลต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา จันทรประเสริฐ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในสถานการณ์ Covid-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลี และ คิม (Lee, K., & Kim, J.2022) ที่ได้

ศึกษาเรื่อง การประเมินโปรแกรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยใช้ CIPP Model พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุและประสบการณ์ของผู้เรียนไม่แสดงถึงผลกระทบที่ชัดเจนต่อความสำเร็จของโปรแกรม และ การศึกษานี้ยืนยันว่าปัจจัยที่สำคัญคือการสนับสนุนทางเทคโนโลยีและการออกแบบการเรียนการสอน

## ข้อเสนอแนะการวิจัย

### 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

1.1 ด้านบริบท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรสร้างความเข้าใจถึง วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทางไกลให้แก่ครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด เพื่อให้ครูเกิดความต้องการในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และสามารถจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปตรงตาม วัตถุประสงค์

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรมีการสำรวจ ความต้องการอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดมีความ พร้อมด้านอุปกรณ์ และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการเสนอของบประมาณในการจัดสรรอุปกรณ์ต่อไป

1.3 ด้านกระบวนการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรให้ศึกษานิเทศก์ ในสังกัดดำเนินการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เป็นมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติต่อไป

1.4 ด้านผลผลิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรรับฟังข้อคิดเห็นจาก ครูที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ว่ามีปัญหาในด้านใด เพื่อนำปัญหาจากการปฏิบัติงานที่ได้มาใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่อไป

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรมีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายการจัดการ ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมขึ้น เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมของสำนักงานเขตพื้นที่ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ขอเสนอแนะให้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่อาจค้นพบ ข้อมูลสำคัญมาใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมต้น และมัธยมปลาย เพื่อนำผลการศึกษาที่ ได้มาไว้เทียบเคียงผลการวิจัย

### เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา จันทร์ประเสริฐ และคณะ. (2565). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ในสถานการณ์ Covid-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 8(3), 85–95.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- \_\_\_\_\_. (2564). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2563 – 2565. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2566 จาก <https://bict.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/03/digital-63-65.pdf>.
- ชนกพร ตุ่มทอง. (2560). การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ครูตู้ . สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2566. จาก [https://broadcast.nbtc.go.th/data/bcj/2559/doc/2559\\_11\\_4.pdf](https://broadcast.nbtc.go.th/data/bcj/2559/doc/2559_11_4.pdf).
- จตุพร เขยสาคร. (2561). การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต2.การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพชรไพลิน สอนทิพย์. (2563). การประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ,7(10), 8–9.
- วรรณา เครือคนโท. (2560). การประเมินโครงการขยายผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2567). ข้อมูลบุคลากร ในสังกัดสพ.ปทุมธานี เขต 2. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2567. จาก <https://ptt2.go.th/home/personnel/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2566) รายละเอียดคุณลักษณะและขอบเขตงาน (Terms of References : TOR) โครงการจัดสรรครุภัณฑ์ทดแทนห้องเรียน DLTV สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 7,914 โรงเรียนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้น เมื่อ 23 ธันวาคม 2566. จาก <https://www.obec.go.th/archives/747113>.
- อังสนา อินทิม. (2564). การประเมินและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา), พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.



- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2006). **Research in education (10th ed.)**. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3) : 607 – 610.
- Lee, K., & Kim, J. (2022). Examining Satellite-Based Distance Education Programs: A CIPP Model Analysis. **Journal of Distance Education Administration**, 25(4), 301-317.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (1971). **Educational evaluation and decision making**. Itasca, IL: Peacock.
- UNESCO. (2021). **Education and Technology**. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/education>.
- World Bank. (2018). **World Development Report: Learning to Realize Education's Promise**. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2018>.